

WYDZIAŁ MEDYCZNY

KARTA PRZEDMIOTU**Nazwa przedmiotu w języku polskim:** GERIATRIA Z OPIEKĄ PALIATYWNĄ**Nazwa przedmiotu w języku angielskim:** GERIATRICS AND PALLIATIVE CARE**Kierunek studiów (jeśli dotyczy):** lekarski**Specjalność (jeśli dotyczy):** n/d**Poziom i forma studiów:** +/-II stopień / jednolite studia magisterskie*, stacjonarna / niestacjonarna***Rodzaj przedmiotu:** obowiązkowy / wybieralny / ogólnouczelniany ***Kod przedmiotu:****Grupa kursów:** TAK /-NIE*

	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium
Liczba godzin zajęć zorganizowanych w Uczelni (ZZU)	15	30			
Liczba godzin całkowitego nakładu pracy studenta (CNPS)	25	50			
Forma zaliczenia	Egzamin / zaliczenie na ocenę*	Egzamin / zaliczenie na ocenę*	Egzamin / zaliczenie na ocenę*	Egzamin / zaliczenie na ocenę*	Egzamin / zaliczenie na ocenę*
Dla grupy kursów zaznaczyć kurs końcowy (X)	X				
Liczba punktów ECTS	1	2			
w tym liczba punktów odpowiadająca zajęciom o charakterze praktycznym (P)		2			
w tym liczba punktów ECTS odpowiadająca zajęciom wymagającym bezpośredniego udziału nauczycieli lub innych osób prowadzących zajęcia (BU)	0,5	1,4			

*niepotrzebne skreślić

Forma ćwiczeń - przy łóżku pacjenta 30h

WYMAGANIA WSTĘPNE W ZAKRESIE WIEDZY, UMIEJĘTNOŚCI I KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH

1. wiedza w zakresie fizjologii i patofizjologii, farmakologii, diagnostyki i terapii w chorobach wewnętrznych, neurologii,
2. umiejętności w zakresie badania podmiotowego i przedmiotowego w tym badania neurologicznego pacjenta
3. umiejętności z podstaw komunikacji z pacjentem oraz zasad etycznych związanych z przestrzeganiem praw pacjenta, tajemnicy zawodowej oraz regulaminów obowiązujących w szpitalu

CELE PRZEDMIOTU

1. Zapoznanie studenta z wpływem procesu starzenia na obraz kliniczny chorób, z trudnościami diagnostyczno-terapeutycznymi oraz rokowaniem u pacjentów w okresie geriatrycznym oraz u pacjentów z zakończonym leczeniem przyczynowym objętych opieką paliatywną
2. Zapoznanie studenta z historią, filozofią, zasadami, celami, dylematami etycznymi oraz organizacją opieki paliatywnej w ujęciu holistycznym
3. Przygotowanie studenta do przeprowadzenia całościowej oceny geriatrycznej, analizy uzyskanych wyników oraz planowania postępowania diagnostyczno-terapeutycznego u chorych w opiece geriatrycznej
4. Przygotowanie studenta do udzielania podstaw wsparcia psychoonkologicznego pacjentowi i jego rodzinie w terminalnym okresie choroby oraz w okresie żałoby

PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ

Z zakresu wiedzy absolwent zna i rozumie:

1. **E.W8** przebieg i objawy procesu starzenia się oraz zasady całościowej oceny geriatrycznej i opieki interdyscyplinarnej w odniesieniu do pacjenta w podeszłym wieku;
2. **E.W9** przyczyny i podstawowe odrębności w najczęstszych chorobach występujących u osób starszych oraz zasady postępowania w podstawowych zespołach geriatrycznych;
3. **E.W10** podstawowe zasady farmakoterapii chorób osób w podeszłym wieku;
4. **E.W11** zagrożenia związane z hospitalizacją osób w podeszłym wieku;
5. **E.W12** podstawowe zasady organizacji opieki nad osobą starszą i obciążenia opiekuna osoby starszej.

Z zakresu umiejętności absolwent potrafi:

1. **E.U1** przeprowadzać wywiad lekarski z pacjentem dorosłym;
2. **E.U3** przeprowadzać pełne i ukierunkowane badanie fizykalne pacjenta dorosłego;
3. **E.U13** oceniać i opisywać stan somatyczny oraz psychiczny pacjenta;
4. **E.U16** planować postępowanie diagnostyczne, terapeutyczne i profilaktyczne;
5. **E.U20** kwalifikować pacjenta do leczenia domowego i szpitalnego;
6. **E.U24** interpretować wyniki badań laboratoryjnych i identyfikować przyczyny odchyleń od normy;
7. **E.U37** rozpoznać agonię pacjenta i stwierdzić jego zgon;

Z zakresu kompetencji społecznych absolwent jest gotów do:

1. **K.1.1** nawiązania i utrzymania głębokiego oraz pełnego szacunku kontaktu z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych;
2. **K.1.2** kierowania się dobrem pacjenta;
3. **K.1.3** przestrzegania tajemnicy lekarskiej i praw pacjenta;
4. **K.1.4** podejmowania działań wobec pacjenta w oparciu o zasady etyczne, ze świadomością społecznych uwarunkowań i ograniczeń wynikających z choroby;
5. **K.1.5** dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych;
6. **K.1.6** propagowania zachowań prozdrowotnych;
7. **K.1.7** korzystania z obiektywnych źródeł informacji;
8. **K.1.8** formułowania wniosków z własnych pomiarów lub obserwacji;
9. **K.1.9** wdrażania zasad koleżeństwa zawodowego i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym;
10. **K.1.10.** formułowania opinii dotyczących różnych aspektów działalności zawodowej;
11. **K.1.11.** przyjęcia odpowiedzialności związanej z decyzjami podejmowanymi w ramach działalności zawodowej, w tym w kategoriach bezpieczeństwa własnego i innych osób.

TREŚCI PROGRAMOWE		
Forma zajęć - wykład		Liczba godzin
Wy1	Kompleksowa ocena geriatryczna	1,5
Wy2	Wielkie problemy geriatryczne – otępienie w podeszłym wieku	1,5
Wy3	Wielkie problemy geriatryczne – depresja osób starszych, majaczenia	1,5
Wy4	Wielkie problemy geriatryczne – niesprawność, zaburzenia chodu, upadki	0,45
Wy5	Wielkie problemy geriatryczne – odleżyny, nietrzymanie moczu i stolca	1,5
Wy6	Filozofia i etyka, zasady i organizacja opieki paliatywnej	0,45
Wy7	Wybrane objawy z poszczególnych układów u pacjentów w opiece paliatywnej	1,5
Wy8	Pacjent z bólem przewlekłym w opiece paliatywnej	1,5
Wy9	Umieranie i śmierć chorego w opiece geriatrycznej i paliatywnej – jak towarzyszyć?	1,5
Wy10	Żałoba – przebiegająca patologicznie i fizjologicznie – systemy wsparcia	1,5
Wy11	Podstawy psychoonkologii – trudne rozmowy z pacjentami i ich rodzinami	1,5
Suma godzin		15

Forma zajęć – ćwiczenia - - zajęcia przy łóżku pacjenta (PŁP)		Liczba godzin
Ćw1	Ćwiczenia praktyczne przy łóżku chorego z realizacją całościowej oceny geriatrycznej, interpretacją wyników oceny geriatrycznej, planowaniem postępowania diagnostyczno-terapeutycznego oraz opiekuńczego,	3
Ćw2	Ćwiczenia praktyczne przy łóżku chorego z realizacją oceny potrzeb pacjenta w opiece paliatywnej (w terminalnym okresie choroby)	3
Ćw3	Ćwiczenia praktyczne przy łóżku chorego w zakresie profilaktyki, diagnostyki oraz metod terapeutycznych pacjentów z ranami przewlekłymi, nietrzymaniem moczu, nietrzymaniem stolca	3
Ćw4	Ćwiczenia praktyczne przy łóżku chorego w zakresie przekazywania pacjentowi niepomyślnych informacji, elementy wsparcia psychoonkologicznego chorego i jego rodziny w okresie chorowania, w terminalnym okresie choroby oraz w agonii	3

Ćw5	Ćwiczenia praktyczne przy łóżku chorego w zakresie diagnostyki i postępowanie terapeutyczne u pacjentów z wielkimi problemami geriatrycznymi	3
Ćw6	Ćwiczenia praktyczne przy łóżku chorego w zakresie diagnostyki i postępowania terapeutycznego u pacjentów geriatrycznych z wybranymi układowymi stanami chorobowymi (w zakresie układu krążenia, układu oddechowego)	3
Ćw7	Ćwiczenia praktyczne przy łóżku chorego w zakresie diagnostyki i postępowania terapeutycznego u pacjentów geriatrycznych z wybranymi układowymi stanami chorobowymi (w zakresie układu moczowo-płciowego i pokarmowego)	3
Ćw8	Ćwiczenia praktyczne przy łóżku chorego w zakresie diagnostyki i postępowania terapeutycznego u pacjentów geriatrycznych z wybranymi układowymi stanami chorobowymi (w zakresie układu oddechowego, nerwowego, narządów zmysłu i oddechowego)	3
Ćw9	Ćwiczenia praktyczne przy łóżku chorego w zakresie diagnostyki i postępowania terapeutycznego u pacjentów w opiece paliatywnej z wybranymi objawami ze strony układu pokarmowego, moczowego i oddechowego	3
Ćw10	Ćwiczenia praktyczne przy łóżku chorego w zakresie diagnostyki i postępowania terapeutycznego u pacjentów w opiece paliatywnej odczuwających ból przewlekły, z zaburzeniami psychiatrycznymi oraz z wybranymi sytuacjami nagłymi w medycynie paliatywnej (np. krwotok, pobudzenie przedśmiertne)	3
	Suma godzin	30

STOSOWANE NARZĘDZIA DYDAKTYCZNE

N1 pokaz

N2 analiza przypadków

N3 dyskusja dydaktyczna

N4 wykład interaktywny

N5 ćwiczenia praktyczne

N6 wykonywanie czynności pod nadzorem

OCENA OSIĄGNIĘCIA PRZEDMIOTOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Oceny (F – formująca (w trakcie semestru), P – podsumowująca (na koniec semestru))	Numer efektu uczenia się	Sposób oceny osiągnięcia efektu uczenia się
F1	E.W8 – E.W12	Kolokwium zaliczeniowe
F2	E.U1, E.U3, E.U13, E.U16, E.U20, E.U24, E.U37, K1.1 – K.1.11	Ocena średnia z ocen cząstkowych otrzymanych za laboratoria (ćwiczenia przy łóżku chorego)
P (egzamin testowy) – próg zaliczenia 70%		

LITERATURA PODSTAWOWA I UZUPEŁNIAJĄCA

LITERATURA PODSTAWOWA:

- 1 Regina Roller-Wirnsberger, Katrin Singler, Maria Cristina Polidori **Geriatrya. Praktyczny przewodnik**, PZWL, Warszawa 2021

2. Dorota Religa, Jarosław Derejczyk **Drogowskazy w geriatricy**, PZWL, Warszawa 2021
3. Aleksandra Ciałkowska-Rysz, De Walden-Gałaszko Krystyna **Medycyna paliatywna**, PZWL, Warszawa 2022 (dodruk z 2015)
4. Krystyna de Walden-Gałaszko **Psychoonkologia w praktyce klinicznej**, PZWL, Warszawa 2022 (dodruk z 2011)

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Elżbieta Krajewska-Kułak, Kornelia Kędziora-Kornatowska, Mateusz Cybulski, Napoleon Waszkiewicz **Psychogeriatricy**, PZWL, Warszawa 2022
2. 2. Mateusz Cybulski, Elżbieta Krajewska-Kułak **Opieka nad osobami starszymi Przewodnik dla zespołu terapeutycznego**, PZWL, Warszawa 2022
3. 3. Maria Rogiewicz (red.) **Praktyczny podręcznik psychoonkologii dorosłych**, Medycyna Praktyczna, Kraków 2015

OPIEKUN PRZEDMIOTU I OSOBY PROWADZĄCE

Opiekun przedmiotu:

dr n. med. Dominik Krzyżanowski, e-mail: dkrzyzanowski@szpital.wroc.pl

Zespół dydaktyczny:

lek. Wójcik-Dyś